

A szegedi paprikamalmok hétfőtől sztrájkba lépnek és beszüntetik üzemüket a pénzügyigazgatóság legújabb rendelkezése miatt

Harmincszorosára emelték fel a paprikaőrlés forgalmiadóját — Monstreküldöttség a főispánnál

(A Délmagyarország munkálársától.) A szegedi paprikaőrlemalmok hétfőn beszüntetik üzemüket, munkásaikat elbocsájtják és mindaddig nem kezdik meg ismét a munkát, amíg a pénzügyminisztérium nem változtatja meg a szegedi pénzügyigazgatóság legújabb rendelkezését. Ez a rendelkezés ugyanis a paprikaőrlés forgalmiadóját az eddig fizetett adó harmincszorosára emelte fel, métermázsánként harminckét fillérről tíz pengőre, ami arra készítette az érdekelteket, hogy *formálisan sztrájkba lépjenek*.

A szegedi paprikamalnárok, paprikatermelők, paprikafeldolgozók és paprikakereskedők a paprikamalmok üzemének szüneteltetését szombaton délből küldöttségileg jelentették be dr. Aigner Károly főispánnak, aki a küldöttség előtt kijelentette, hogy *a tüntetésnek, a tiltakozásnak ezt a módját a maga részéről mindenben helyesli*.

A küldöttséget dr. Hunyadi-Vas Gergely ve-

zette a főispán elé. Elmondotta, hogy a szegedi pénzügyigazgatóság legújabb forgalmiadó-rendeletének következtében a paprikamalmokat és általában a paprikatermeléssel, feldolgozással és eladással foglalkozó érdekcsoportokat

súlyos sérelem érte.

A pénzügyigazgatóság ezt a rendeletét a pénzügyminiszter legutóbb kiadott malomrendeletének félreértése, vagy helytelen értelmezése következtében adta ki. A malmok forgalmiadóját az 1925-ben kiadott miniszteri rendelet szabályozza. Ez a rendelet meghatározza a vámörlés és a kereskedelmi őrlés fogalmát. Vámörlésnek minősíti annak a gabonamennyiségnek a megörlését, amelyet az őrlőtő saját háztartásában használ el. A többi viszont kereskedelmi őrlés. Az előbbi esetben a forgalmiadó csak az őrlési vám után róható ki, kereskedelmi őrlés esetén viszont az egész megörölt gabonamennyiség értéke után. Ez a

rendelet a paprikáról nem emlékezik meg és a szegedi pénzügyigazgatóság eddig a paprikaőrleést általában vámörlésnek tekintette és csak az őrlési díjra vetett ki forgalmiadót. Az őrlési vám métermázsánként tizenhat pengő volt, tehát a paprikatermelők egy mázsa paprika után harminckét fillér forgalmiadót fizettek. Mivel azonban külön rendelet általában mentesíti a paprikát a forgalmiadó alól, a szegedi érdekeltségek az őrlési vám után kivett forgalmiadót is méltánytalannak tartották és már hónapokkal ezelőtt küldöttségileg tiltakoztak ellene a pénzügyminisztériumban.

A szegedi pénzügyigazgatóság most megváltoztatta az eddigi gyakorlatot is. Oly rendelkezést bocsájtott ki, amelyben kimondja, hogy

a malomrendelet általában a paprikamalmokra is vonatkozik,

tehát a forgalmiadó lerovása szempontjából itt is az a döntő, hogy vámörlésről, vagy pedig kereskedelmi őrlésről van szó. Mivel pedig egy-egy paprikatermelő saját háztartásában három-négy kiló paprikánál többet nem igen használhat el évenként, a paprikaőrlés általában kereskedelmi őrlésnek tekintendő és így a forgalmiadót nem az őrlési vám, hanem a malomba vitt paprika egész mennyiségének értéke után kell leróni, ami

az eddig fizetett forgalmiadó megharmincszorozását jelenti,

mert egy métermázsas édesnemes paprika értéke körülbelül ötszáz pengő.

A pénzügyigazgatóság rendelkezése rendkívül súlyosan érinti mindazokat, akik a paprikából élnek, éppen ezért a küldöttség arra kérte a főispánt, hogy járjon el ebben az ügyben a pénzügyminisztériumban és állapítsa meg, vajjon a szegedi pénzügyigazgatóság helyesen értelmezi-e a malomrendeletet, vagy pedig a rendelet intencióinak helytelen értelmezése alapján adta-e ki új rendeletét. A küldöttség részletesen kidolgozott

memorandumot is adott át a főispánnak

azzal a kéréssel, hogy azt is juttassa el a pénzügyminiszterhez.

Dr. Aigner Károly főispán válaszában kijelentette, hogy már régen foglalkozik a paprikára vonatkozó kérdésekkel és így szinte paprikaszakértőnek tekintheti magát. Mint a paprikaügyek alapos ismerője, azt hiszi, hogy

a szegedi paprikások a rendelet téves értelmezésével állanak szemben.

A jövő hét elején személyesen felutazik Budapestre, érintkezést keres majd a pénzügyminiszterrel és tőle, magától tudja meg, hogy mi a rendelet igazi intenciója. Abban az esetben, ha a szegedi pénzügyigazgatóság valóban a rendelet félreértése alapján adta ki sérelmes rendelkezését, az orvoslás igen egyszerű lesz, mert a minisztérium elrendeli annak korrigálását. Ha ellenben az derül majd ki, hogy a szegedi pénzügyigazgatóság a kormányrende-

seken az oreli steppe a napos rétekkel, a ritkás nyíresékekkel, a mézszagu hársfasorokkal, a szemefet és virágot hőmpolygató lassu folyókkal és a messzire ellátszó pásztortűzekkel, amelyek mellett vontatottan sir az örök szomorúság nótája.

— Papa, papai! — nyöszörögte el magát a haldokló. — Kergessétek el a kutyát! Mi lesz akkor a kis fürjekkel, ha Mumu megfojtja az anyjukat?

Az aggastyán hangja olyan volt, mint a nyafogó gyereké.

A diplomata összeresztent, az orvos nyugodtan mondta:

— Az utolsó agónia. Pár perc múlva vége.

Viardotné fölállt és megállította az állóóra ingáját, amely nagy kortyokban nyelte az időt. A diplomatát meghatotta a fehérhajú asszony gyerekesége, aki az órával az időt is meg akarta állítani. Elmosolyodó szemmel nézett az orvosra.

— Heine óta ember nem szenvedett ennyit, szólt Charkot halkan. — Csakhogy a hátgerin rák még rettenetesebb. Csak orosz ember bírhatja ennyi ideig, amit Szergejevics Iván kiállt. És ki mondta volna, mikor a Költemények prózában megjelentek a Revue-ben, hogy azok egy emberre morfiumpábulatában látott álmak!

— Ah, barina, — vitatkozott valakivel keserű hangon a beteg, — mi oroszok nem találtunk fel mást a világon, csak a kancsukát!

Valamelyik sarokból felröppent egy dongó és lomhán röpödve körül a haldokló fejét. A vicomte kivett a vázából egy sárgalevelű nyírfagallyat, azzal hessegette el.

— Milyen királyi fej! Goncourt ur szokta mondani, hogy olyan, mint valami kedves erdei óriás.

— Tudja vicomte, hogy a Szergejevics Iván ősei királyok voltak? Persze, olyan vadkirályok Tatár kánok a kipesaki aranyhordóban.

— Igen, ezt szokta emlegetni. Talán tőlük tanulta el, hogy az embereket az hódítja meg legkönny-

nyebben, aki könnyekre kényszerítheti őket.

— Taine ur azt tartja, hogy a görög művész ötö keves olyan tökéletes művész volt, mint Szergejevics Iván.

A vicomte alig észrevehetően elmosolyodott.

— Pyrrhon óta kevés olyan tökéletes kritikus volt, mint Taine ur. Hanem abban igaza van neki, hogy csak a görög anthológia sirverseiben van annyi édes és bájos szomorúság, mint szegény barátunk művészetében. Olyan titokzatos gyöngédség árad belőle, mint a hajnali harmatból. Ezért fogja kezükön fogva vezetni még nemzedékek hosszú sorát.

A haldokló oroszul kiáltott valamit. A vicomte fölé hajolt és vánkosa alá dugott karjával föl emelte a fejét.

— Kíván valamit Szergejevics Iván?

Turgenyev lefogta a szemét és fájdalmas arcával suttogta:

— Mikor legutoljára otthon jártam... a Puskin-ünnepen... a deákok... Moszkvában... diadalkapuvál... fogadtak... Pétervározt... kifogták a lovakat a... kocsimból... De az államtanács... elnöke... Ivanovics... Szergejevics nevezett... Még... még a... keresztnevét se... tudta...

Hirtelen fölegyenesedett és elsenyvedt kezével Theodore Rousseau festményére mutatott a szemben levő falon. A kép magános tölgyet ábrázolt, amelynek utolsó leveleit szaggatja le az őszi szél. A szája hangtalanul mozgott, azután viszácsesett a párnára és nem mozdult többet.

Fölakadt szemét az orvos zárta le, Paulinát a vicomte gyöngéden kikaroltatta a szobából.

A nyitvamaradt ajtón a szél jött be és Jermoláj egy kosár maréchal-niel rózsával. A szél lefújta az éjjeliszekrényről az utolsó kéziratot, amelynek a címe Kétségbeesés volt. Jermoláj ráhintette a halott takarójára a bougivali kert utolsó rózsáit.

A lépcső alján vonyitva kapart a kutya, amelynek neve Eszperánsz volt.